

Terörle Mücadelede Tecrübelerin ve Eğitim Materyallerinin Paylaşımı

Selçuk ZENGİN (*)

Özet: Günümüzde dünyanın birçok ülkesinde insanlar farklı terör örgütlerinin yapmış olduğu eylemlerden dolayı acılar çekmektedirler. Acıların tekrar yaşanmaması için, aynı acıları çekenlerin sahip oldukları tecrübeleri paylaşma, makul bir istek olarak görülmelidir. Ayrıca terörle mücadelede başarı elde etmiş ülkelerin bu süreçte uyguladıkları yöntem ve tecrübelerini paylaşımlarının dışında, terörle mücadele eden görevlilerine vermiş oldukları eğitimlere ait materyallerin paylaşılması da terörle mücadele eden ülkelere çok önemli katkılar sağlayacaktır. Bu çalışmada, Türkiye ve Dünyadaki paylaşım ortamları incelenmekte, “tecrübe ve eğitim materyallerinin” paylaşımı için “ağa dayalı” bir platform kurulması ile ilgili düşünceler tartışılmaktadır. Ayrıca bu paylaşımın sadece terörle mücadele alanı ile sınırlı kalmaksızın, suç ve suçlu ile mücadelede tüm alanları kapsamaması gerektiği de önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Polis, Terör, Tecrübe Paylaşımı, Eğitim Materyalleri, Nesne Ambarı, Öğretim Nesneleri, Nesne Yönetim Sistemi.

Sharing Expertise and Learning Materials for Fighting Terrorism

Abstract: Today, people are suffering from lots of terrorist activities by different terror organizations in many countries around the world. The aim of this article is to emphasize importance of sharing expertise and learning materials for fighting terrorism. Avoiding the repetition which means the same grief, the people who are suffering from the same problem should share their experience about the dealing with terrorist activities and organizations with the other countries' people and official organizations. This suggestion should be accepted as a reasonable offer. The countries gained success for fighting terrorism should share their experience and knowledge with the other countries' authorities. If these countries explain the methods, techniques, and show their road maps for the fighting process, this could be a kind of guide book for the countries currently dealing with the terrorist activities and organizations.

This study shows that there is a need to create an online platform to share expertise and learning materials not only for fighting terrorism but also for fighting all kinds of crimes and criminal activities.

Key Words: Police, Law Enforcement, Terror, Fighting Terrorism, Teaching and Learning Materials, Learning Object Repository, Management of Learning Object System

*) Dr., Erzurum Polis Meslek Yüksek Okulu, Polis Araştırmaları Merkezi.
(e-posta: selcuk_zengin@yahoo.com)

Giriş

Terör kelimesi bugün “küresel” kavramı ile birlikte anılmakta, bu yüzden de artık hiçbir devlet kendisini tamamen güvenlik kapsamında terör tehlikesine karşı garanti içerisinde görmemektedir. Devletler de insanlar gibi acıyı, empati kurarak bir noktaya kadar anlayabilmektedirler. Ne zaman ki terör doğrudan kendisini hedef alıp zarar vermeye başlayınca empatinin çok daha ötesinde acıyı kalbinin derinliklerinde duymaya başlanmaktadır. Bu aşamadan sonra terör ve terörle mücadeleye bakış ve yaklaşım çok daha farklı boyutlarda gerçekleşmeye başlıyor. Terörle mücadelede aşırı güç (excessive power) kullanmakla suçlanan ülkeler, suçlayan ülkelerin de terörü bütün şiddetiyle yaşamasından sonra daha anlayışla yaklaştıkları gözlemleniyor. “Federal Soruşturma Bürosu (FBI) Başkanı Robert Mueller, Türkiye’den liman ve havalimanlarını kullanan herkesin kişisel kimlik bilgilerini ‘biyometrik takip’ amacıyla toplayıp, ABD ile paylaşmasını istedi. Mueller bu şekilde, Türkiye’den seyahat eden teröristleri takip edebileceklerini gerekçe gösterirken Türkiye, bu talebi reddetti” (Milliyet, 2009). Bu haberden de açıkça anlaşılacağı üzere terörün önlenmesi için bilgi paylaşımının çok farklı boyutlarda olduğu görülmektedir ve ülkelerin kendi iç hukuk sisteminin elverdiği ölçüde paylaşımın olabileceği görülmektedir. Türkiye’nin sahip olduğu hukuk sistemi sadece şüphe üzerine kişisel kimlik bilgilerini toplamaya müsaade etmemektedir. Bu şekildeki isteklerden de anlaşılacağı üzere terörle mücadele ederken ülkelerin karşılıklı bilgi ve işbirliği paylaşımı talepleri olmaktadır ve bu kaçınılmazdır. Bu paylaşımların daha verimli yapılabilmesi amacıyla online bir platform oluşturulması fikri ayrıca önem kazanmaktadır.

1. Bilgi ve Tecrübe Paylaşımının Önemi

Literatürde yer alan çalışmalarda yapılan tespitler doğrultusunda, bilgi ve tecrübe paylaşımının öneminden kısaca bahsedilecektir. Dawes (1996), devlet kurumları arasındaki bilgi paylaşımı ile ilgili makalesinde, paylaşımın kurumların başarısına katkıda bulunduğunu, yeni politikalar belirlemede pozitif yönde etkilerinin olduğunu, kurumların birbirlerine daha hızlı entegre olmasına katkıda bulunduğunu ifade etmektedir. Ancak paylaşımın önünde, teknik, organizasyonel ve politik engellerin var olduğuna işaret etmektedir. Buradan da anlaşılacağı üzere, bir ülkenin kendi içerisindeki kurumların aralarındaki paylaşımlarında bile çeşitli engeller ve problemler yaşanırken, doğal olarak uluslar arası bilgi paylaşımı sürecinde de bazı sorunlar yaşanabileceği gerçeğini bilerek hareket edilmesi gerekir. Bütün bunların bilincinde olmak, böyle önemli bir faydadan vazgeçilmesi için bir gerekçe olamamalıdır. Elde edilmesi planlanan faydaların büyüklüğü ölçüsünde çaba sarf edilmesi gerekmektedir. Avrupa ve Amerika’da bu yönde yapılmış çalışmalar örnek olarak incelenecektir.

Burada üzerinde durulması gereken bir yaklaşım da, bu paylaşımlar yapılırken “ihtiyaca dayalı” (need-based) paylaşımın önemini vurgulamak gerekir. ABD Deniz Kuvvetleri Generallerinden Alfred M. Gray’in ifade ettiği gibi “İstihbaratsız iletişim gürültüdür. İletişimsiz istihbarat ise gereksiz bilgidir” (Brunker, 2009). Bilgi paylaşırken bu anlayış

kullanılarak paylaşımın önündeki engellerin aşılması kolaylaştırılabilir. Örgütlerinin sınır tanımadığı ve kendi aralarında bilgi ve tecrübe paylaşımına gittiği bir dönemde ülkelerin karşılıklı ihtiyaç duyduğu alanlarda paylaşımında bulunması terörle mücadelede katkı sağlayacaktır (Zengin ve Yaşar, 2007).

11 Eylül 2001 saldırılarından sonra terör artık küresel bir tehdit olarak algılanmaya başlanması ile terörle mücadelenin de, artık devletlerin kendi çabalarıyla çözülmesinin mümkün olmadığı, mücadelenin de küresel olması gerektiği kanaati ortaya çıkmıştır. Terörle mücadele eden ülkeler bilgi ve tecrübeleri paylaşımında çekingen ve isteksiz davranışlar bile, terör örgütleri farklı ideolojileri, hedefleri ve taktikleri olmasına rağmen her türlü taktik, teknik ve yöntemleri birbirleri ile çok “cömert” bir şekilde paylaşmaktadırlar. Japonya, Sri Lanka, Türkiye, Fransa, İngiltere, İspanya, ABD, Kolombiya ve Peru gibi terörden acı çekmiş ve halen acı çekmekte olan ülkelerin terörle mücadele sürecinde yaşadıkları yazılan makalelerle anlatılmaya çalışılmış (Bal ve Sözeren, 2009) ve bu şekilde tecrübelerin paylaşılması için çok faydalı bir bilimsel çalışma yapılmıştır. Ancak bütün bunların yeterli olduğu söylenemez, daha kalıcı ve süreklilik arz eden, üzerinde terörle mücadele eden ülkelerin sürekli bilgi yükleyebildikleri ve eğitsel nesnelere paylaşabilecekleri teknik altyapıya sahip online bir platformun kurulması gerekmektedir. Sonraki bölümde, bu şekilde bir platformun oluşturulabilmesi için gerekli teknik ve teknolojik altyapının nasıl olması gerektiği ile alakalı açıklamalar yapılacaktır. Paylaşılacak olan bilgi, tecrübe ve eğitsel nesnelere yeniden kullanılabilir, uyarlanabilir ve ölçeklenebilir olması gerekmektedir (Wiley, 2000a).

2. Öğrenme Nesne Ambarı (Learning Object Repository)

Terörle mücadele kapsamında elde edilen tecrübelerin (expertise) ve bu mücadelede görev alanların yetiştirilmesinde kullanılan eğitim materyallerinin oluşturulacak olan çevrimiçi (online) paylaşım platformunda erişiminin daha kolay ve düzenli olabilmesi için “metadata” (nesnelere ait tanımlayıcı ve açıklayıcı bilgilerdir) tanımlarının yapılması gerekir. İşte bu şekilde nesnelere ve metadataları içeren koleksiyonlar “nesne ambarı” olarak adlandırılır.

Öğrenme nesnelere (Learning objects) dijital içeriklerdir. Bu içerikler, öğretme ve öğrenmede kullanılabilir, gerektiğinde tekrar kullanılabilir. Öğrenme nesnelere modüler, esnek (flexible), taşınabilir(portable), transfer edilebilir (transferable-interoperable) ve ulaşılabilirlerdir. Öğretmen veya öğrenci için “Öğrenme Nesnelere (ÖN)” özel bir kabiliyetin veya konunun öğretilmesi amacıyla veya öğrenmeyi uyarmak ve tecrübeyi aktarmak için kullanılabilir. ÖN SCORE (Sharable Content Objects Repository for Education) olarak tanımlanabilir. ÖN dijital içerikler, pratik aktiviteler ve değerlendirme araçlarıdır ki bu araçlar bir veya birden fazla eğitsel amaçlarla bağlantılıdır ve bir plan içerisinde tasnif edilmiş bilgiler içerir ve bu yapılar sayesinde kolayca depolanabilir ve gerektiğinde ulaşılabilir (metadata schema). Öğretim ve öğrenim amaçlarını gerçekleştirmek için, etkili öğrenme nesnelere, dokümanlar, etkileşim, grafikler, simülasyonlar, videolar, ses ve diğer medya aletlerini kullanırlar. Burada sayılan öğrenme nesnelere bu sü-

reçte kullanılmaları öğrencilerin gerçek dünya ile bağlantılı sunumları oluşturmalarına ve kendilerini geliştirmelerine katkıda bulunurlar (Southern Regional Education Board, ED485267, 2005).

Kullanıcının kişisel tercihleri, XML ve CSS şeklinde depolamak kullanıcıya eğitsel materyalleri içerisinden kendi seçimlerini belirleme imkânı sunar. Kullanıcıya aradığı nesnelere hangi özellikler olması gerektiği, seviyesi, dil tercihleri sunar. Eğiticinin kullanmış olduğu kaynakları ve destek ünitelerini görmek isteyip istemediği hususunda seçenekler sunar. İçeriklerin seçiminde bu özel tercihlere ek olarak, öğrenci içeriğin kendisine nasıl sunulması gerektiği hususunda da belirleyici olabilir. Örnek olarak, öğrenci sunumda kullanılan içerik görünümünü, kullanılan renkleri, yazı tipi ve büyüklüğünü ve ekrandaki yerleşimini belirleyebilir (Barrierfree, 2009).

Öğrenme Nesneleri için online birçok depolama ambarları ve koleksiyonları vardır. Bir öğrenme nesnesi paragraf kadar küçük olabilir veya bir online dersin tamamı olabilir ve HTML/Text dosyaları, JAVA, Flash, QuickTime videoları vb. formatlarda olabilir. Nesne ambarları, paylaşılan öğrenme nesnelерinin tekrar tekrar kullanılmasına imkân sunar. Paylaşılan eğitsel materyaller yeni projelerde farklı yapılarda artan bir ilgi ile kullanılabilir. Online olarak arama motorlarından yapılan aramalar, bütün ağı tarayarak oldukça fazla sayıda sonuçlar getirmektedir. Bunu engellemek için, eğitsel materyallerin içerik tasarımı, düzenlenmesi ve değerlendirilmesi verimliliğin artmasına katkıda bulunacaktır (Hodgins, 2000).

2.1. Ambar (Repository) Mimarisi

Ambar yaklaşık olarak üç katman mimarisiyle organize edilmiştir. Birinci katmanda database'in kendisi vardır. Database alanlarında XML depolar. **Metin şeklindeki data** aramaya imkan vermeli, ağ-tabanlı arama yapan kullanıcının alışık olduğu bir yapıda olmalı. Video ve ses dosyası gibi büyük çaplı dosyaları depolayabilmeli. Öğrenme nesne ambarının ikinci katmanı ise 'server'dır. Server, database bileşenleri JDBC (Java Database Connectivity) kullanarak ve diğer bazı yazılımları ile Java RMI (Remote Method Invocation) vasıtasıyla iletişim kurar. Programcılar için database bir nesne olarak kabul edilir. Server aynı zamanda ağa-dayalı (web-based) ve kullanıcılarla olan iletişimi yönetir. Ambarın üçüncü katmanı ise bilgisayarlarda çalıştırılan son kullanıcıların kullandığı yazılımlardır.

Database iki ana tip bileşenlerinden oluşur: Birincisi, metadata (bir başka verinin içeriği hakkındaki veri) ile ilişkili ilkel (Primitive) nesnelere. İkincisi ise bileşen nesnelere (assembly object). İlkel nesnelere örnekler şunlardır: videolar, alt yazı takipleri (caption tracks), metinler, ses ve grafikler. Metadata da Instructional Management System (IMS), XML dosyalarına uyumlu olarak tanımlanabilir ve şunları içerir: Genel bilgiler; başlık, dil, tanımlar, anahtar kelimeler vb. Kaynak hakkında teknik bilgiler; işletim sisteminin gereklileri, tipleri vb. gibi. Eğitsel bilgiler; sınıf seviyesi, etkileşim seviyesi, öğrenme tipleri vb. Ana bileşenlerden ikincisi olan bileşen nesnelere (assembly objects) ise, ilkel nesnelere bir araya gelmesinden oluşan koleksiyonlardır (Raven, 2002). İlkel nesnelere

olduğu gibi birleşik nesnelere XML metadata olarak tanımlanır. Bu metadata şunları içerir: nesne hakkındaki bilgilerin tamamı. Bu bilgiler metadata için aynı şekil ve içeriktedir, ilkel (primitive) nesnelere tasvir eder. Nesneyi oluşturanın (author) tercihleri öğrenme nesnelerinde nelerin bulunacağına dair bilgileri tespit için önem arz etmektedir. Her bir öğrenme nesnesinde; Nesneye ait referanslar, Başlama zamanı ve ne kadar süreceğine dair bilgiler, Pozisyonu ve katman (layering) bilgisi. Veritabanı XML metadata alanı üzerine indeksleme yapar ve son kullanıcıya çok hızlı arama yapma imkânı sunar.

2.2. Nesne Yönetim Sistemi

Karaman (2005) doktora çalışmasında nesne yönetim sistemini paylaşılmış bir öğrenme nesnesi havuzu oluşturma ve dağıtım imkânları sunma olarak tanımlar. Yazar bu yöntemin tek dezavantajı olarak (eğer dezavantaj olarak görülürse) sisteme katılan her bir nesne ile ilgili tanımlayıcı bilgilerin girilmesi gerekliliğine vurguda bulunmaktadır. Karaman, nesne yönetim sistemine bütünlük bir yönetim sunması ve daha az iş yükü gerektirmesi (Duncan, 2003) dolayısıyla nesne yönetim sistemlerinin getirdiği avantajları çok özet bir şekilde şu başlıklar altında toplamıştır.

Finansal (Financial): Öğrenme nesnesinin her kullanımı oluşturma maliyeti üzerinden artı kazanç artar (Duncan, 2003). Dijital öğrenme nesnelerinin asıl esprisi yeniden kullanılabilirlikte yatmaktadır. **Kontrol ve güvenlik (Control):** Yedekleme ortamları vasıtasıyla nesnelerin güvenliği sağlanabilir. Nesne ambarları sayesinde, kaynakların güvenli bir şekilde merkezi olarak yönetilmesi mümkün olur. **Nesne Sahipliği (Ownership):** Hazırlanan nesnelere iyi bir şekilde yönetildiği takdirde nesnenin kim tarafından hazırlandığı belli olur. Bu yüzden nesnelerin yönetimi, takımları nesne geliştirme ve sahiplenme konusunda teşvik eder ve öğrenme nesnelerinin paylaşımına özendirir. **Geleceğe uygunluk (Future-proofing):** Farklı ortamlarda çalışabilirlik amacıyla uluslararası standartlara uygun olarak hazırlanmış sistemler, farklı sistemler arası nesne transferi gibi işlemleri rahatlıkla yapabilirler. Böylece ilerleyen zamanlarda ortaya çıkacak ihtiyaçlar için köklü değişikliklere gerek kalmaz (Karaman, 2005).

Burada nesne yönetim sistemlerinin getirmiş olduğu avantajlar vurgulanırken dikkat edilmesi gereken hususlardan biri de bunlara bütüncül bir açıdan yaklaşılması gerekmektedir. Aksi takdirde burada bahsedilen her bir unsurun önemini anlamada zorluk çökilecektir. Elektronik platform hazırlanırken programın teknik tasarım ve planlayıcıları buradaki hassasiyete zaten gereken önemi vereceklerdir.

Kalite Kontrolü (Quality Control): Sistem öğrenme nesnesinin teknik, pedagojik ve metadata gereksinimlerini karşıladığından emin olmalıdır. **Alma (Retrieve):** İstenilen nesne, nesne ambarlarından alınabilmelidir. **Gönderme (Submit):** Ambara nesne gönderilebilmelidir. **Saklama**

(Store): Nesnelere, gönderilen nesneyi veritabanında daha sonra kullanılmasına imkân verecek şekilde barındırmalıdır. **Toplama (Gather):** Diğer ambarlardan metadataları bilgilerini toplayarak daha geniş arama imkânları sunabilir. **Yayınlama (Publish):** Nesne ambarları, diğer ambarların kullanabilmesi için metadataları bilgileri sunabilmelidir. **Sürdürme (Maintain):** Nesne ambarları, sürüm kontrollerini yapabilmelidir. **Talep Etme (Request):** Nesne ambarları, Farklı öğrenme nesnelere talebini ya da siparişini sağlayabilecek mekanizmalar içermelidir. **Kalite (Quality):** Öğreticiler, büyük bir öğrenme nesnesi havuzu sayesinde yeni nesnelere hazırlamak için daha az zaman harcarlar (Karaman, 2005).

Öğrenme nesnesi ambarlarının sunmuş olduğu kolaylığı anlama açısından, google gibi çok yaygın kullanılan ve güçlü olan bir arama motorunda bile aradığımız bir nesne veya bir terimle ilgili istenilenin dışında çok sayıda bilgi getirmektedir. Bundan dolayıdır ki nesne ambarları istenilen nesneye ulaşma pratikliği sunmaktadır. Neticede nesne ambarları binlerce ayrı nesneyi içeren merkezi bir veri tabanıdır. Ambar kelimesinin neden kullanıldığı hakkında açıklamada bulunurken (Karaman, 2005), kütüphane yerine ambar denmesini “çok sayıda kişi ya da kurumların öğrenme nesnelere katkıda bulunabileceği” şeklinde izah etmiştir.

Tecrübe ve eğitsel materyallerin paylaşılması amacıyla oluşturulan platformlara Türkiye’den ve yurtdışından örnekler verilecektir.

2.2.1. AtaNesA

Atatürk Üniversitesi tarafından oluşturulan çok sayıda dersle ilgili 10.000 civarında öğrenme nesnesinin ve bunlara ait metadataları bilgilerini içeren ilk Türkçe nesne ambarıdır. Bu ambarda sunulan nesnelere Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü öğrencileri tarafından geliştirilmiştir. Nesnelere bir kısmı kaynak kitaplardaki bilgilere göre özgün olarak geliştirilirken bir kısmı ise internet üzerindeki bazı materyallerin yeniden düzenlenmesiyle elde edilmiştir. 2004 yılından beri yayımda olan AtaNesA, paylaşılan öğretim materyallerinin yeniden kullanılabilirliğini sağlayarak çok önemli bir katkı meydana getirmiştir. Haziran-Kasım 2006 döneminde TÜBİTAK tarafından verilen hızlı proje desteği ile yürütülen bu proje kapsamında AtaNesA’nın mevcut yapısı tamamen değiştirilmiş ve yeni modüller eklenmiştir. Öğrenme nesnelere ile kullanıcılar arasında köprü görevi gören nesne ambarları arama, saklama, görüntüleme, yayımlama vb. işlevleri yerine getirir. Merlot, Careo, ARIADNE, CLOE ve EdNa gibi bir çok nesne ambarı vardır (Karaman ve ark., 2005).

Anlatım metinleri, resimler, simülasyonlar ve deneyler gibi birçok formattaki bu nesnelere, öğretmenler tarafından sınıf içinde ve ders web sayfalarında kullanabileceği gibi öğrencilerin proje ve araştırma etkinliklerinde de yararlı olabilir. Nesne kaydının web üzerinden yapıldığı AtaNesA, kullanıcılara aynı zamanda nesne hakkında görüş bildirme, sonraki erişimleri kolaylaştırmak için nesneyi sepete ekleme ve nesne tanımlarını görme,

istenilen nesne türüne göre arama ve görüntüleme imkânı sunar. Ayrıca öğrencilerin bireysel çalışmalarını destekleyecek paket öğretici tipindeki nesnelere de bulunmaktadır.

Bu çalışmalar üniversite öğrencilerine kolaylık sağlamak amacıyla yapılmış olmakla birlikte aynı yaklaşımın ve uygulamanın terörle mücadelede tecrübe ve eğitsel materyallerinin kullanılmasına ilham vermesi açısından önemi büyüktür. Ancak bu haliyle bizim konumuza hizmet edebileceği düşünülmemelidir, teknik altyapısı, kullandığı mantık ve metadata yapısıyla örnek alınabilecek, geliştirilmesi gereken bir çalışmadır. İlk olduğu da göz önüne alınacak olursa bu alanda çığır açan bir çalışma olarak kabul edilebilir. AtaNesA nesne ambarı Atatürk üniversitesindeki bir web sunucusundan yayımlanmaktadır. Bu sunucuya yönlendirmenin yer aldığı www.atanesa.net adresinden AtaNesA nesne ambarına erişilebilir.

2.2.2. POLIS (Policing OnLine Information System)

AGIT (Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı) tarafından son 10 yıl içerisinde özellikle güvenlik alanında birikmiş olan tecrübe ve eğitsel materyallerini paylaşmak amacıyla oluşturdukları bir online platformdur. AGIT'in aktif rol oynadığı Güney-Batı Avrupa ülkeleri olan Hırvatistan, Sırbistan, Karadağ ve Makedonya gibi ülkelere güvenlik alanında elde etmiş olduğu tecrübe ve bilgi birikimini bir platform içerisinde depolayarak ve paylaşımına açarak üye ülkelere katkıda bulunmayı hedeflemektedir. AGIT, POLIS olarak isimlendirdiği bu platform sayesinde özellikle kendi bünyesinde görev yapan elemanlarına güvenlik alanındaki aktivitelerle ilgili ihtiyaç duydukları alanlarda, bilgi kaynağı oluşturmaktadır. Bu bilgiler alanda görev yapan polis ve güvenlik konularında tecrübeli elemanların bilgi birikimleri ve hazırlamış oldukları eğitim materyallerinden oluşmaktadır. Ayrıca bu platformda polis ve güvenlik alanında yapılmış ve yapılacak olan aktivitelerin duyurulduğu bir takvim bulunmaktadır. Yine bu platform içerisinde polis ve güvenlik alanındaki makalelere ulaşabilmeye imkân tanıyan elektronik kütüphane mevcuttur. (OSCE, 2009). Platform mimarisinde şu şekilde bir yapılanma mevcuttur:

Bilgi Kaynakları (Information Resources); bu bölümün amacı AGIT tarafından hizmet verilen bölgelerde elde edilen polislik ve güvenlik ile ilgili tecrübeler ve aktiviteler içerir. Bu bölgelerde görev yaparken verilen eğitim faaliyetleri, örnek uygulamaları ve özel bilgilere ulaşabilecek harici kaynakları içerir.

Polislikte Uzmanlık Sahibi Kimselere ait Database; Bu bölümde, uluslararası polis ve güvenlik alanında uzmanlaşmış kişilerin kısa dönem görevlendirilmeleri, değerlendirme raporları, yeni göreve başlama planları ve soruşturmalarına ait bilgileri barındırmaktadır.

Aktivite Takvimi (Events Calendar); AGIT tarafından organize edilen Polislik ve güvenlikle ilgili aktivitelerle ilgili reklâmların ve duyuruların yapıldığı bölümdür. Ayrıca burada ilgili aktiviteler hakkında bilgi alabilmek için Elektronik Kütüphaneye ulaşma imkânı mevcuttur.

Bu platform, polis, güvenlik alanında çalışanlar, politika analizcileri, politika yapımcıları ve değerlendirme uzmanlarına hizmet etmektedir.

2.2.3. IPEP (International Police Expertise Platform)

Uluslararası Polis Tecrübe Platformu Hollanda Polis Akademisi'nin öncülüğünde kurulmuş polislik ve güvenlikle ilgili bilgi ve tecrübe paylaşımı amaçlı ağa-dayalı (web-based) bir platformdur. Hollanda Polis Akademisi, Hollanda polisi içerisinde bilgi yönetiminde geniş bir deneyime sahiptir ve bu deneyimi uluslararası düzeyde bilgi yönetiminde kullanmak istemektedir. Dünyanın her yerinden polislik ve güvenlik alanındaki ülke temsilcisi uzmanlardan oluşan IPEP program kurulu oluşturulması hedeflenmektedir. İlk planda her kıtadan bir temsilci ülke seçilmesi ve bu ülkenin o kıtanın temsilcisi olması istenmektedir. Kıta temsilcileri olarak şu ana kadar, Güney Afrika, Endonezya ve Türkiye ile görüşmeler olan, Avustralya, Kanada ve Fas ise değerlendirme aşamasındaki ülkelerdir.

IPEP'in hedefi polis mesleğinin geliştirilmesidir. Uluslararası seviyede ortak istihbarat paylaşımı ile bilginin ve tecrübenin paylaşılmasının ağa-dayalı teknolojiler kullanılarak yapılmasını gerçekleştirmeye çalışmaktadır. Burada gerçekleştirmek istenen geliştirme çalışmaları; polislerin eğitimlerinin ve geliştirme çalışmalarının uluslararası kalitede herhangi bir zaman ve yer sınırlaması olmaksızın imkânlar sunmak, polislikte ortak bir istihbarat anlayışının ve kültürü oluşturmak, güvenlik alanında toplumda ortaya çıkan tehditlere ve gelişmelere karşı yeni çözümler ve yaklaşımlar (inovasyonlar) üretmeye yönelik çalışmalar olarak özetlenebilir. Platform amaçlarını iki ana başlık altında toplamıştır; Polisliğin geliştirilmesi (Developing Policing), Adil Polislik (Fair Policing). Polisliğin geliştirilmesinden hedeflenen, diğer ülkelerdeki başarılı polislerin tecrübelerinden istifade etmek, polislikle ilgili örnek olayların paylaşılması ile dünya çapında bir tecrübe ve bilgi paylaşımı ile polislik mesleğine katkıda bulunmaktır. Adil polisliğin üç temel prensibi; yasallık, etkinlik (müessiriyet) ve hesap verebilirlik olarak anlatılmaktadır. Adalet ise, insan haklarına saygı duyulan ve korkudan uzak bir ortamın oluşturulması olarak tanımlanmıştır. İngilizceyi çalışma dili olarak kullanmalarının sebebini, sınır tanımaksızın ülkelerin birbirlerinin tecrübe ve bilgi birikimlerinden rahatça istifade edebilmelerini tercih ettiklerini belirtmişlerdir.

IPEP, 2008 yılının başından itibaren, kullanıcılarının ihtiyaçları ve tavsiyeleri doğrultusunda hizmet vermeye çalışmaktadır. Bu hizmetler çok geniş bir yelpazeye yayılmaktadır, 1700 civarında kaliteli linkler, olay özetleri, bilgi ve tecrübe katkısına imkân sunan Wiki hizmeti, fikirlerini tartışabilecekleri forumlar ve elektronik öğrenme (e-learning) ortamları sunmaktadır. Ayrıca, polislik ve güvenlikle ilgili uluslararası seviyede haberlerin duyurulmasına imkân sunmaktadır. Farklı çalışma grupları için, en son eklenen özellikler arasında, zihin haritası (Mindmap) ve anket hazırlama programları geliştirilmiştir. IPEP, kendisini geliştirmek için kullanıcılara soru/cevap bölümünü açarak, Destek Ünitesi ile irtibat kurulmasını teşvik etmektedir.

IPEP sunmuş olduğu faydalardan bir kısmını şu şekilde özetlemektedir. En iyi örnekler paylaşılabilir ve bu paylaşılan örnekler bir başkası tarafından uygulanabilir. Uyuşturucu bağımlılığı ile ilgili İngiltere'de yapılan bir uygulama, Nijerya veya Endonezya'da

başarılı bir şekilde uygulanabilir. Uluslararası seviyede uzmanlar birbirleri ile defalarca IPEP'in sunduğu sanal ofis (the virtual offices) üzerinden ücretsiz görüşebilirler. Uzak-tan eğitim sayesinde polis eğitimiyle ilgili müfredatlar ve ders içerikleri paylaşılabilirler. Polislik ve güvenlikle ilgili uzmanlar çok çabuk ve rahat bir şekilde birbirleri ile irtibat kurabilir ve danışmanlık yapabilirler (IPEP, 2009).

IPEP oluşturmuş olduğu platform incelendiğinde, ana sayfasında il bakışta dikkat çekenler, ilgili sitelere bağlantılar, güncel haberler ve düzenlenen faaliyetler başlıkları altında sürekli güncellenmektedir. İlgili bağlantılara (linklere) örnek olarak, Yolsuzlukla Mücadele Aktif Rol alanların kurmuş oldukları web sitesi, AB (Avrupa Birliği) üyesi ülkelerin yolsuzlukla mücadele sitesi, Uluslararası şeffaflık ve yolsuzluğa karşı küresel mücadele ve INTERPOL ve yolsuzlukla mücadele sitelerine bağlantı verilmiştir. Düzenlenen etkinliklere örnek olarak, üçüncüsü düzenlenecek olan Yolsuzlukla Mücadele Asya Kongresi örnek olarak verilebilir.

Tecrübe ve bilgi paylaşımını gerçekleştirme açısından belirli bir noktaya kadar başarılı sayılabilecek bir platform olarak IPEP desteklenmeye değer bir çalışma olarak değerlendirilebilir. Bu tür oluşumları desteklemek daha sonra bu yönde yapılacak çalışmaları da cesaretlendirecektir.

2.2.4. Academic Earth

Bu eğitim platformu, ağa dayalı eğitimin önemini ve faydalarını kavramış, inanmış Richard Ludlow tarafında Yale Üniversitesinde Uluslararası İlişkiler bölümünde çalışmalar yaparken kurulmuştur. Amacı, dünya çapında en kaliteli akademisyenlerin vermiş oldukları dersleri, internet erişimi olan herkesin ulaşabilmesine imkân tanıyacak şekilde paylaşabilecekleri bir elektronik bir platform oluşturmaktır.

Dünyanın en önde gelen akademisyenleri tarafından verilen dersleri, video formatında, hiçbir engel koymayarak, tamamen ücretsiz bir şekilde internet erişimi olan herkesin kullanımına açmayı hedeflemektedirler. Öğrenme materyallerine ulaşımı en kolay hale getirme böylece paylaşımı kolaylaştırmaya çalışmaktadırlar. Herkesi bu istikamette kendilerine katkıda bulunmaya, çevrimiçi guruplarına katılmaya ve bu platformu geliştirmeye davet etmektedirler. Academic Earth, San Fransisko merkezli olarak çalışmalarına hızla devam etmektedir.

Bu platforma, Berkeley, Columbia, Harvard, MIT (Massachusetts Institute of Technology), Princeton, Stanford, U Michigan, UCLA (University of California, Los Angeles), ve Yale Üniversiteleri destek vermektedirler. Bu üniversitelerin akademisyenleri vermiş oldukları dersleri video formatında bu site üzerinden paylaşılmasına müsaade etmektedirler. Antropolojiden astronomiye, edebiyattan siyaset bilimine, hukuktan matematiğe, fizikten uluslararası ilişkilere kadar çok geniş bir yelpazede ders konuları ile ilgili eğitim materyallerine ulaşılabilir (Academic Earth, 2009).

Bu platform, bilgi ve tecrübe paylaşımı için güzel bir örnek olarak gösterilebilir.

2.2.4. CEPOL (Contributing to European Police Cooperation Through Learning)

Avrupa Birliği tarafından 2005 yılında kurulmuş bir ajanstır. Avrupa Birliği üye ülkelerinin polis teşkilatlarından üst seviye polisleri bir araya getirerek, suçla mücadelede uluslararası işbirliğini, hukuk ve kamu güvenliğini geliştirmek amacı ile eğitim faaliyetleri ve araştırmaları düzenleyen bir oluşumu meydana getirmeyi hedeflemektedir. Yönetim Kurulu üyeleri genellikle Avrupa Birliği ülkelerinin Polis Akademileri başkanlarından oluşmaktadır.

CEPOL, AB üye ülkelerinde görev yapan 200.000 civarındaki kıdemli polise hizmet vermek üzere e-learning hizmeti vermeyi planlamaktadır. Ayrıca mesleki bazı konularda hem geleneksel eğitim, hem de ağa-dayalı eğitimi (blended) birlikte verme konusunda çalışmalar yapmaktadır. Ayrıca CEPOL üye ülkelerin üst seviye polisleri ve polis eğiticileri ile çok yönlü değişim programları organize etmektedir. Bunun amacı üst seviye polisler ve polis eğiticileri ile birlikte üye ülkeler arasındaki karşılıklı güven, polis eğitim ve işbirliğini geliştirmektir. Böylece meslektaşlarının kendi ülkelerindeki çalışma metodlarını ve tecrübelerini paylaşma imkânı sunmaktadır.

Avrupa Komisyonu güvenlik ve adaletin güçlendirilmesinin önemine vurgu yapması üzerine, CEPOL üye ülkeler arasındaki polis işbirliği ve eğitim faaliyetlerini sistematik değişim programları ile gerçekleştirmeye çalışmaktadır. Avrupa Komisyonu Genel Müdürlüğü tarafından 2009 mali programı desteklenerek, Adalet, Özgürlük ve Güvenlik çerçeve programı kapsamında “Suçun önlenmesi ve suçla mücadele” çalışmaları yapılmaktadır. CEPOL kendi resmi sitesi üzerinden, haberler, duyurular, faydalı bağlantılar, eğitim faaliyetleri, etkinlikler ve yayınlar hizmeti sunmaktadır.

Yayınlar bölümünde üç başlık altında değerlendirilmektedir, Kurumsal yayınlar, Araştırma ve Bilim yayınları, Eğitim ve Öğrenim yayınlarıdır. Kurumsal yayınlar içerisinde CEPOL yıllık çalışma programları, yıllık raporları, bütçesi ve değerlendirme raporları mevcuttur. Araştırma ve Bilim yayınları arasında güvenlik ve polislik bilimi alanlarında yapılmış çalışmalara ait yayınlar bulunmaktadır. Eğitim ve Öğrenim bölümünde ise, CEPOL tarafından organize edilen kurslar ve eğitimlere ait materyalleri içermektedir (CEPOL, 2009).

Bu formattaki organizasyonlar ve onlara ait elektronik platformlar özellikle güvenlik ve polislik alanında bilgi ve tecrübe paylaşımına kolaylık sağlamakta ve yeni oluşumlara güven ve cesaret vermektedir. Sadece terörle mücadelede bilgi ve tecrübe paylaşımı ile sınırlı tutmak da doğru değildir, güvenlik ve polislikle ilgili tüm alanlarda bu paylaşımın önemi üzerinde durulması gerekmektedir.

AtaNesA ile başlayıp CEPOL organizasyona kadar öğrenme nesneleri ambarı ve elektronik bilgi paylaşım platformlarının nasıl kullanıldığına yurt içinden ve dışından uygulamalara örnekler verilmeye çalışıldı. Ancak bunların haricinde de nesne ambarlarıyla ilgili önde gelen başka kuruluşlardan bazıları da şunlardır; Apple Learning Interchange (ALI), European Knowledge Pool System (ARIADNE), OpenCourseWare (Massachusetts Institute of Technology), Educational Software Components of Tomorrow (ESCOT) ve Wisconsin Online Resource Center (Karaman, 2005: 44-48).

Sonuç ve Öneriler

Bu makalede, yurt içinden ve yurt dışından örneklerle tecrübe ve bilgi paylaşımı konuları ile ilgili örnekler verilerek önemi vurgulanmış ve yapılabilir olduğu gösterilmeye çalışılmıştır. Bu yaklaşımın terörle mücadele eden ülkeler tarafından da kullanılarak özellikle bilgi ve tecrübe materyallerinin paylaşımında kullanılması gerektiği üzerinde durulmaktadır.

Polis Teşkilatlarının büyük bir kısmı ve akademik personel, kendi öğrenme materyallerinin ve bu kaynaklarının paylaşılması hususunda çok istekli değillerdir, fakat öğrenme nesnelere üzerinde kontrolleri devam etmek kaydıyla bir kaynak paylaşımına sıcak bakabilirler. Öğrenme materyallerinin paylaşıldığı nesne ambarlarının kullanıcı ara yüzünün mimarisi, kullanımı kolaylaştırılmalı, değişik seviyelerde etkileşime imkân sunmalı, yeni nesnelere yüklemeye müsait olmalı, kişisel koleksiyonlar yüklenebilmeli ve yorum/değerlendirme yapma özellikleri bulunmalıdır. Terörle ve suçun her çeşidi ile mücadelede uluslararası işbirliğine en başta da bu mücadele doğrultusunda verilen eğitimlerin ve eğitimsel materyallerin paylaşılmasına ihtiyaç vardır. Bu ihtiyacı karşılamak üzere, öğrenme nesnelere ve tecrübelerin paylaşılması için ağa dayalı bir elektronik platform kurulmalıdır.

Ayrıca, daha önce de belirttiğimiz gibi tecrübe ve eğitim materyallerinin paylaşımını sadece terörle mücadele ile sınırlandırmadan, suç ve suçlu ile mücadelede tüm alanlarla yapılmasının önemi üzerinde durulmalıdır. Bu hedeflerin gerçekleştirilmesinde uluslararası işbirliğinin önemi artık kabul edilmektedir, suç örgütleri bilgi ve tecrübe paylaşımında suçla mücadele eden kurumlardan daha ileri seviyede bunu gerçekleştirmekte iken suçla ve suç örgütleri ile mücadele eden kuruluşların paylaşım konusunu yeniden ele almaları gerekmektedir.

Ülkelerin terörle mücadelede elde ettikleri tecrübeleri paylaşmaları hususunda çok rahat olmadıkları bir gerçek, ancak paylaşabildikleri kadarıyla olsa da başlamanın çok faydalar sağlayacağı açıktır. Özellikle terörle mücadele amacıyla hazırlanmış olan eğitim materyallerinin paylaşılması, terörle mücadeleye farklı bir kalite kazandıracaktır. Terör örgütleri ile mücadelesini başarı ile tamamlamış ülkelerin bu paylaşımında daha istekli olacağı düşünülmektedir. Tecrübe paylaşımı ile ilgili faaliyet gösteren organizasyonların desteklenmesi ve bu alanda yeni eğitim teknolojilerinin kullanılması bu süreci hızlandıracaktır.

Kaynakça

- Academicearth (2009). Academic Earth. <http://www.academicearth.org> , Erişim Tarihi: 27.12.2009.
- Bal, İ. & Özeren, S. (2009). *Uzak Doğudan Yeni Kıtaya Terörle Mücadele*. Ankara: USAK Yayınları.
- Barrierfree (2009). "Learning Object Repository – LOR". <http://www.barrierfree.ca/reports.htm#data>. Erişim Tarihi: 22 Kasım 2009.
- Brunker, M. (2000). *Feds: No Warrants for Net Wiretaps*. *ISN- Information Security News*. <http://seclists.org/isn/2000/May/0112.html>, Erişim Tarihi: 19 Ekim 2009.

CEPOL (2009), *Contributing to European Police Cooperation Through Learning*. <http://www.cepol.europa.eu>, Erişim Tarihi: 27.12.2009.

Duncan, C. (2003). "The Value of Managing Learning Objects", *An Intrallect White Paper*, Intrallect Ltd.

Dawes, S.S. (1996). "Interagency Information Sharing: Expected Benefits, Manegable Risks". *Journal of Policy Analysis and Management*. Vol.15, No:3 (Summer,1996), pp. 377-394.

Hodgins, W. (2000). "The Future of Learning Objects", in D.A. Wiley, ed., *The Instructional Use of Learning Objects: Online Version*, <http://www.reusability.org/read/chapters/hodgins.doc>, Erişim Tarihi: 24 Kasım 2009.

IPEP, (2009). International Police Expertise Platform. <http://www.ipep.info/>, Erişim Tarihi: 21.11.2009.

Karaman, S. (2005). *Öğrenme Nesnelere Dayalı Bir İçerik Geliştirme Sisteminin Hazırlanması ve Öğretmen Adaylarının Nesne Yaklaşımı ile İçerik Geliştirme Profillerinin Belirlenmesi*. (Yayımlanmamış doktora tezi), Erzurum: Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Karaman, S., Karaman, E., Karakuzu, M. (2005). "Öğrenme Nesnesi Ambarlarının Karşılaştırılması", *V. International Educational Technologies Conference* Sakarya: Sakarya Üniversitesi.

Milliyet (2009). "FBI'dan Ankaraya Şok Talep", <http://www.milliyet.com.tr/Dunya/SonDakika.aspx?aType=SonDakika&ArticleID=1163767&Date=19.11.2009&b=FBI%20dan%20Ankaraya%20sok%20talep&KategoriID=19>, Erişim Tarihi: 19.11.2009.

OSCE (2009). POLIS. <http://polis.osce.org>, Erişim Tarihi: 20.11.2009.

Raven, S. (2002). *The Use of Standards in Implementing a Learning Object Meta-data Repository*, Union Institute and University, (Doktora Tezi).

Southern Regional Education Board (2005). *Principles of Effective Learning Objects. Guidelines for Development and Use of Learning Objects for the SCORE*. ED485267. Southern Regional Education Board, 592 10th St. N.W. Atlanta.

Wiley, D.A. (2000a). *Learning Object Design and Sequencing Theory*, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Brigham Young University.

Zengin, Selçuk and Yaşar, M. Murat (2007). "Employing Global Need – Based Information and Technology Sharing to Enhance Cooperation among Law Enforcement Organizations", In H. Durmaz, B.Sevinç, A.S. Yayla., S. Ekici (Eds.), *Understanding Terrorism: Analysis of Sociological and Psychological Aspects, Proceedings of the NATO Advanced Research Workshop on Sociological and Psychological Aspects of Terrorism* (pp.56-65). Washington DC, IOS Pres: Washington D.C.